

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je vždycky prima“

Platnost: od 2. 9. 2024 do 31.8. 2027

Projednáno pedagogickou radou:30. 8. 2024

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky a organizace vzdělávání
 - A) Analýza podmínek a závěry
 - B) Organizace vzdělávání
4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
5. Vzdělávání dětí nadaných
6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let
7. Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
8. Charakteristika školního vzdělávacího programu
9. Obsah vzdělávání
10. Evaluace

Program zpracovala vedoucí MŠ Jitka Lukešová s kolektivem učitelek

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Základní škola a mateřská škola Krajková, příspěvková organizace
Sídlo: Komenského 22, 357 08 Krajková
IČO: 699 83 534
Statutární zástupce: Mgr. Radomíra Nováčková
Kontakt: 352 672 182, 352 672 133
e-mail: zskrajkova@volny.cz
www.skola-krajkova.cz

Zřizovatel: Obec Krajková
Sídlo: Krajková 295, 357 08 Krajková
IČO: 259411
Starosta: Ing. Josef Horvát
Kontakt: 352 672 121, 352 675 181
e-mail: ou-krajkova@volny.cz
www.krajkova.com

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je budova pavilonového typu. Nachází se ve středu obce v blízkosti základní školy, se kterou je propojena zahradou. Svou činnost začala vykonávat v roce 1977. Od 1. 1. 2004 se usnesením zastupitelstva Obce Krajková č. 14/03 ze dne 27. 11. 2003 stala součástí základní školy. Zřizovatelem je Obec Krajková. Mateřská škola je dvoutřídní s kapacitou 50 dětí. Jednotlivé pavilony jsou propojeny chodbou. Každý pavilon má vlastní vstup. V budově mateřské školy je jídelna - výdejna, ve které se vydává veškeré jídlo, které se dováží z kuchyně základní školy. V prostorách mateřské školy je prádelna se sušárnou, kde se pere prádlo mateřské školy a základní školy, dále kancelář a další provozní prostory mateřské školy.

MŠ je bezpečnostně zajištěna trvalým uzavřením, U dveří tříd je zvonek s elektronickým vrátným s kamerou.

V roce 2020 došlo k rekonstrukci vytápění (z elektrického na plynové), v roce 2021 došlo k rekonstrukci rozvodů teplé a studené vody.

Součástí mateřské školy je zahrada, která je kolem celé budovy mateřské školy. Součástí zahrady jsou akátové průlezky, pískoviště, altán. V roce 2021 bylo pískoviště zastíněno proti slunci.

Umístění školy umožňuje vycházky do přírody i na další hřiště, která se v obci nachází.

3. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

A) Analýza podmínek

Věcné podmínky

- Třídy mateřské školy jsou velké a prostorné. Umožňují dětem dostatek přirozeného pohybu.
- Jejich součástí jsou šatny pro děti, umývárny a sociální zařízení.
- Ke hrám i ostatním činnostem dětem (skupinovým i individuálním) slouží prostorné herny a třídy. V 1. třídě se před obědem dětem rozkládají lehátka, ve 2. třídě děti odpočívají na karimatkách.
- Třídy jsou vybaveny skříňkovým nábytkem a tím umožňují variabilní rozmístění po třídách. Nábytek je výškou přizpůsoben dětem.
- Hračky a učební pomůcky jsou postupně dokupovány a modernizovány dle potřeby.
- Hračky, hudební i výtvarné pomůcky, dětské knihy jsou umístěny ve volně přístupných poličkách a skříňkách. Děti si je mohou samostatně brát a po skončení hry uklízet na určené místo. V každé třídě je klavír.
- Ve třídách se nachází klidové koutky s gauči pro relaxaci dětí. Ke hrám slouží hrací kouty s nabídkou námětových, konstruktivních i didaktických her.
- Výrobky dětí jsou vystavovány na přístupných a viditelných místech a esteticky dotváří prostory budovy MŠ.
- Prostorná školní zahrada s pískovištěm, průlezkami, skluzavkou, posezením pro děti a tabulemi na kreslení je přímo u budovy mateřské školy. Součástí zahrady je altán, kde je sklad hraček a náčiní pro pobyt venku. Tělovýchovné prvky školní zahrady i ve třídách jsou pravidelně kontrolovány, záznamy o kontrolách jsou uloženy v ředitelně ZŠ.
- Hračky jsou pravidelně obměňovány. Uschovávají se do přilehlých skladů ve třídách.
- Každá třída má svoji dětskou a učitelskou knihovnu. Odborné knihy jsou dle potřeby zapůjčovány rodičům.
- Ve třídě Žabiček jsou hračky a vzdělávací pomůcky pro dvouleté děti. V této třídě je skříňka pro ukládání plen. Pleny se likvidují s komunálním odpadem.
- Výzdoba MŠ se pravidelně obměňuje podle ročních období. Na výzdobě se s učitelkami podílejí děti.
- Šatny dětí jsou vybaveny šatními boxy pro každé dítě. V každé šatně je velká nástěnka na aktuální práce dětí. Informace pro rodiče jsou zveřejňovány v šatnách dětí a na webových stránkách školy
- K pobytu venku kromě školní zahrady je využíváno okolí MŠ a hřiště v obci.

Životospráva

- Dětem je zajištěna plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava.
- Děti mají po celou dobu pobytu v MŠ k dispozici dostatek tekutin a to i při venkovních činnostech.
- Respektujeme individuální stravovací zvláštnosti dětí, jsou-li doloženy lékařskou zprávou.
- Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly.
- Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány přibližně tříhodinové intervaly.
- Pobyt venku je přizpůsoben aktuálnímu stavu počasí, kvalitě ovzduší a ročnímu období. Při pobytu venku převažují spontánní pohybové aktivity. K venkovním aktivitám je využívána převážně školní zahrada. Odpoledne jsou děti venku za vhodného počasí, především v letních měsících.
- Odpolední odpočinek dětí je přizpůsoben věku a individuálním potřebám jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové činnosti ve třídě.
- Zaměstnanci se řídí zásadami zdravého životního stylu a tím poskytují dětem přirozený vzor.

- Denní rytmus a řád je pravidelný, avšak dostatečně pružný. Časové rozvržení režimu dne je orientační a každá učitelka jej přizpůsobuje potřebám dětí a daným situacím. Dětem je zajištěn dostatek volného pohybu a také prostor pro individuální relaxaci a odpočinek.
- Třídy, šatny, umývárny jsou dostatečně větrané.

Psychosociální podmínky

- Všichni zaměstnanci školy vytváří takové prostředí, aby se děti cítily spokojeně, bezpečně a jistě. Jsou dětem příkladem ve zdvořilém jednání.
- Nově přichozím dětem je umožněna postupná adaptace na nové prostředí. Podle reakcí dítěte a jeho chování umožňujeme postupné časové navykání na režim.
- Všechny děti mají stejná práva a povinnosti.
- Respektujeme vývojové a individuální potřeby dětí a napomáháme jejich uspokojování.
- Snažíme se vytvářet atmosféru klidu a pohody. Eliminujeme na nejnižší možnou míru stres a spěch.
- Podporujeme děti v samostatnosti, a to pozitivním hodnocením a pochvalou.
- Děti nejsou neúměrně zatěžovány.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.
- Plánování činností vychází z potřeb a přání dětí a aktuálního stavu složení dětského kolektivu.
- Převažuje citlivá komunikace s dítětem, dítě má právo se ke všemu vyjádřit.
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. V našem zájmu je, aby byla přiměřeně náročná, snadno pochopitelná, tematicky blízká a prakticky využitelná.
- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost.
- Vyhýbáme se manipulování s dětmi a organizování omezujeme na nezbytně nutné činnosti.
- Učitelky se věnují neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem. Tím předchází sociálně patologickým jevům a šikaně.
- Dítě má právo neúčastnit se nabízené činnosti, stává se pozorovatelem.
- Dětem se věnujeme individuálně dle potřeby.
- Vedeme děti k tomu, aby se chtěly samy učit, objevovat a poznávat, a proto se jim snažíme nepředávat hotové informace.
- Zařazujeme setkávání všech dětí školy při celoškolských akcích. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.
- Dětem je dáván prostor pro vyjadřování pocitů a pro sebehodnocení.

Organizace

- Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na aktuální potřeby dětí. Zohledňuje individuální možnosti dětí.
- Dbáme na vyváženost spontánních a řízených činností. Poskytujeme dětem dostatek prostoru a času pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. U všech činností jsou děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Učitelky i ostatní zaměstnanci se snaží vytvářet dětem klidné a bezpečné zázemí, usilují o uspokojování individuálních potřeb dětí.
- Dostatečně dbáme na osobní soukromí dětí. Pokud potřebují, mohou využít klidový koutek a neúčastnit se společných činností.
- Při nástupu dítěte do MŠ uplatňujeme individuální adaptační režim.

- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných činností v malých i velkých skupinách.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálně vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Spojování dětí probíhá v případě nutnosti ráno nebo odpoledne. A to jen v nejnnutnějších případech.
-
- Děti přichází do MŠ od 6.00 do 7.50 hodin. V jinou dobu mohou docházet po domluvě s učitelkami. Počty dětí nahlásí učitelky kuchařce v 8.00 hod. V době od 6.00 do 7.50 hod. si děti hrají podle vlastní volby, zapojují se do výtvarných a pracovních činností připravených učitelkou (individuální práce dle potřeb dětí). Děti se učí vzájemné komunikaci mezi dětmi a dospělými. Děti si po sobě uklízí hračky. Následuje komunitní kruh a zdravotní pohybová aktivita. Poté je připravena dopolední svačina, kde si děti upevňují návyky správného stolování. Dále skupinové, společné nebo individuální činnosti zaměřené na rozvoj osobnosti dítěte. Denně jsou zařazovány pohybové chvílky a hry na rozvíjení obratnosti. Pobyt venku obsahuje především seznamování dětí s přírodou, smyslové vnímání a pohybové aktivity. Při obědě si děti osvojují a upevňují kulturní a hygienické návyky a prvky správné výživy. Po obědě děti odpočívají 1-2 hodiny, dle individuálních potřeb. Děti s nižší potřebou spánku se zabývají klidovými činnostmi a učí se ohleduplnému chování k odpočívajícím dětem. Po odpočinku je dětem připravena odpolední svačina a poté následují volné hry a činnosti. Dle potřeb individuální práce s dětmi. Odchody dětí ze školy jsou zpravidla od 14.10 do 16.00 hodin. Individuální požadavky k dřívějším odchodům si domlouvají rodiče předem s učitelkou.
- V době letních prázdnin bývá provoz školy přerušen, Toto rozhodnutí je vždy schváleno zastupitelstvem Obce Krajčková. O uzavření školy jsou zákonní zástupci vždy informováni minimálně dva měsíce předem.
- Provoz školy lze ze závažných technických či organizačních důvodů, nebo na základě rozhodnutí KHS nebo MZD a po projednání se zřizovatelem omezit nebo přerušit i v jiném období. Informaci o omezení nebo přerušení provozu v takovém případě zveřejní ředitelka školy na přístupném místě ve škole neprodleně poté, co o omezení nebo přerušení provozu rozhodne.

Řízení mateřské školy

- Statutárním orgánem je ředitelka, jmenovaná do funkce zřizovatelem.
- Dalším vedoucím pracovníkem je vedoucí učitelka.
- Povinnosti, pravomoci, odpovědnost a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny a definovány v náplních práce.
- Je vytvořen funkční informační systém uvnitř mateřské školy i navenek. Například na nástěnkách u tříd, v místním obecním zpravodaji, či webových stránkách ZŠ a MŠ.
- Vedoucí podporuje a motivuje všechny zaměstnance týmu ke spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách předškolního vzdělávání.
- Plánování výchovně vzdělávací práce pedagogů a chodu školy je funkční, využívá zpětné vazby.
- Zaměstnancům je ponechán dostatek pravomocí a je respektován jejich názor.
- Práce všech zaměstnanců je průběžně vyhodnocována a odměňována ředitelkou školy.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým a snaží se o úzkou spolupráci s rodiči.
- Vedoucí školy vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními pedagogy.

- Vedoucí školy provádí kontrolní a hospitační činnost, návštěvy ve třídách. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy.
- Z výsledků evaluační a kontrolní činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- MŠ spolupracuje se základní školou, zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, okolními MŠ, PPP, SPC (řešení individuálních výchovně vzdělávacích problémů dětí), logopedickou poradnou a dětskou lékařkou. Spolupracujeme také s místními hasiči, mysliveckým sdružením, tělovýchovnou jednotou, místními podniky aj.
- Pedagogové se pravidelně v průběhu školního roku setkávají na pedagogických radách a na provozních poradách.
- Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje je, podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Rodiče a veřejnost jsou o všech akcích informováni prostřednictvím nástěnek v šatnách, v místním Zpravodaji a na webových stránkách školy.
- Školní vzdělávací program, školní řád a další důležité dokumenty jsou rodičům k dispozici v závěsných boxech v šatnách dětí.

Personální a pedagogické zajištění

- Pedagogický sbor v MŠ je složen ze zkušených pedagogů.
- Celý pracovní tým pracuje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogické pracovnice se pravidelně vzdělávají v rámci DVPP.
- Pro výchovně vzdělávací činnosti je zajištěno podle možností a podmínek MŠ překrývání pedagogické činnosti učitelek ve třídě.
- Učitelky MŠ rovněž vedou zájmové kroužky, které školka organizuje a aktivně se podílejí na další mimoškolní činnosti dětí.
- Učitelky v případě potřeby nabídnou zákonným zástupcům dětí služby odborníků (PPP, SPC, logopedie aj.)

Spoluúčast rodičů

- Mezi učitelkami a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Na základě partnerského vztahu jim dáváme možnost podílet se na dění v MŠ.
- Každodenní kontakt s rodiči a znalost rodinného prostředí nám umožňuje rychlé řešení případných výchovně vzdělávacích problémů.
- Průběžně informujeme rodiče o individuálních pokrocích dítěte v rozvoji i učení (nástěnky, výstavky, besídky).
- Prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do ZŠ.
- MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis, odbornou literaturu na téma výchova a vzdělávání předškolních dětí.
- Využíváme nabídek rodičů při různé pomoci, vybavení a sponzorství pro naši školu.
- Realizujeme společná odpoledne při akcích školky, pořádáme tvořivé dílny, ukázkové činnosti s dětmi aj.
- Zveřejňujeme nabídky kin, divadel a akcí pro děti v obci a blízkém okolí.
- Pokud nám epidemiologická situace nedovolí osobní kontakt s rodiči, využíváme webové stránky, natáčení videí činností dětí, telefonní hovory.
- Na začátku školního roku probíhají třídní schůzky, na kterých jsou rodiče seznámeni se školním řádem, ŠVP, vnitřním řádem jídelny.
- Rodiče mají možnost k vyjádření vlastních názorů a připomínek.
- Třídy v souladu se svým TVP nabízí rodičům tvořivé odpolední činnosti.

- Třídy mají své e-mailové schránky, které jsou používány především v případě uzavření třídy nebo při distančním vzdělávání.

Spolupráce se základní školou

Učitelky ze třídy dětí s povinným předškolním vzděláváním spolupracují s učitelkami 1. stupně ZŠ a úzce s učitelkou 1.třídy. Děti z mateřské školy mají možnost navštívit základní školu, prohlédnout si prostory. Na školní zahradě se spolu setkávají s žáky ZŠ. Děláme i společné pracovní činnosti v prostorách MŠ. Děti z MŠ chodí cvičit do ZŠ.

B) Organizace vzdělávání

Jsme dvoutřídní mateřská škola vesnického typu s celodenním provozem, kterou navštěvují děti zpravidla ve věku od 2,5 do 6 let (z důvodu odkladu školní docházky i děti starší). Kapacita naší MŠ je dle zřizovací listiny a Rozhodnutí zařazení do sítě stanovena na 50 dětí. Složení tříd je homogenní. V první třídě převažují děti mladšího předškolního věku, ve druhé třídě upřednostňujeme děti staršího předškolního věku (4,5-6let). Při organizačně náročných činnostech, jako je pobyt venku, výlety, oběd apod. dochází k souběžnému působení dvou učitelek a podpory ze strany provozních zaměstnanců.

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě správního řízení podle stanovených kritérií. Přijímání dětí do MŠ se provádí zápisem, který vyhláší ředitelka po dohodě se zřizovatelem. Ředitelka rozhoduje o přijetí dítěte na základě kritérií. Kritéria pro přijímání dětí jsou v závěsném boxu v šatně dětí a na webových stránkách školy. Dítě může být k předškolnímu vzdělávání na uvolněné místo přijato i v průběhu školního roku.

Organizace dne:

6. 00 – 7. 50	příchod do MŠ, individuální hry dětí, plnění činností dle pokynů uč.
7. 50 – 8. 30	komunitní kruh, zdravotně pohybové aktivity
8. 30 - 9. 00	ranní svačina
9. 00 – 9. 45	činnosti řízené nebo činnosti nabízené učitelkami
9. 45 – 11.30	pobyt venku (1. třída do 11.20)
11.30 – 12.00	oběd (1. třída 11.30, 2. třída 11.45)
12.00 – 13.45	odpočinek a klidová činnost
13.55 – 14.15	odpolední svačina
14.10 – 16.00	individuální hry dětí

V čase 7.50 – 11. 50 hod. probíhá v MŠ povinné předškolní vzdělávání dětí. Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na prázdniny.

Pravidelně jsou zařazovány spontánní a řízené pohybové aktivity ve třídě a při pobytu venku. Ve třídě se věnujeme většinou zdravotně preventivním aktivitám, zařazujeme prvky z dětské jógy.

Učitelky se plně věnují vzdělávání dětí a pracují s nimi převážně ve skupinkách a individuálně. Využívají prvky kooperativního učení, kdy každé dítě zastává jinou roli vycházející z jeho zájmu a možností.

Respektujeme potřeby dětí.

Dětem dáváme volný výběr her a dostatek času pro hru. Učitelky se do her nenásilně zapojují a jsou dětem partnerem.

Při prázdninovém provozu nebo při nepřítomnosti pedagoga lze děti spojit i v době odpočinku (počet dětí nesmí být vyšší než 28). V tomto případě přenášíme dětem jejich lehátko s ložním prádlem z jejich třídy.

Rituály naší školky:

- Ranní přivítání a odpolední rozloučení pozdravením
- Úklid hraček na znamení zvonečku
- Komunitní kruh, sdílení prožitků, seznámení s činností
- Společné oslavy narozenin a svátků dětí s písničkou
- Přání dobré chuti k jídlu při svačinách a obědě
- Četba či poslech pohádky před spaním, odpočinkovou činností

Tradice, slavnosti naší školky:

- Výstavy prací dětí
- Exkurze v místních firmách
- Návštěva obecní knihovny
- Kulturní akce – divadla, koncerty apod.
- Vánoce, velikonoce, Mikuláš
- Adventní vystoupení v kostele
- Vystoupení na Vítání občanů
- Vystoupení ke Dni matek v obci.
- Vystoupení na akci pro důchodce v obci.
- Školní akademie
- Poslední zvonění a pasování na školáky
- Den odvahy – spaní ve školce
- MDD – pohádková cesta
- Čarodějnický den
- Masopustní
- Školička – v ZŠ
- Návštěva 1. třídy ZŠ
- Vánoční jarmark

Třídní pravidla:

(vznikla na základě společné snahy o vytvoření prostředí pohody, důvěry a vzájemné ohleduplnosti a byla tvořena společně s dětmi na základě skutečných situací)

- V prostorách školky bez dozoru neběháme
- Nekřičíme, abychom se nerušili navzájem
- Chováme se k sobě ohleduplně, neubližujeme si, spory řešíme přátelskou dohodou
- Nekazíme kamarádovi hru ani práci, umíme se rozdělit o hračku (vážíme si všeho, co druhý vytvoří)
- Udržujeme pořádek, každá věc má své místo
- Učíme se samostatnosti a pomáháme si navzájem, umíme požádat druhého o pomoc
- Umíme vyhrávat i prohrávat
- Jsme zdvořilí, nemluvíme hrubě a chováme se slušně
- Nebereme nic, co nám nepatří
- Neodcházíme ze třídy bez domluvy s učitelkou
- Dodržujeme hygienu
- Zacházíme šetrně s hračkami
- Rádi se učíme nové věci, svou práci vždy dokončíme
- Chráníme vše živé i přírodu kolem nás

Prevence sociálně patologických jevů:

Se sociálně patologickými jevy jako je týrání, šikana, drogy, nesnášenlivost a v poslední době i stále častěji se projevující netolismus a násilí ve školním prostředí, se mohou setkat děti již v předškolním věku. Proto začínáme s primární prevencí se začátkem docházky do mateřské školy. Potřebné informace si děti osvojují formou přiměřenou jejich věku a schopnostem.

Výskyt rizikového chování minimalizujeme:

- vytvářením pozitivní motivace pro činnosti,
- vytvořením a upevněním pravidel společného soužití,
- vedením k výchově ke zdravému životnímu stylu,
- vytvářením nestresujícího prostředí,
- nabídkou adaptačního programu,
- možností samostatného rozhodování,
- odmítnutím nebo požádáním o pomoc,
- prostřednictvím prožitkového učení učíme děti rozhodovat se a volit z více možností,
- dostatečně pestrou a širokou nabídkou činností a aktivit,
- vnímavostí a empatií k potřebám jednotlivých dětí,
- vytvářením prosociálních postojů – tolerance, respekt, sociální citlivost vůči postiženým lidem, jiným národům i etnickým menšinám či dětem ze sociálně slabých rodin,
- spoluprací s rodiči a se školskými poradenskými zařízeními.
- zařazováním dopravní výchovy

Do pedagogické práce zařazujeme činnosti působící v oblasti prevence sociálně patologických jevů, které se přirozeně prolínají celým výchovně vzdělávacím procesem.

Jedná se zejména o činnosti na téma: *pravidla společného soužití, školka bez šikany, správná výživa, co je zdraví a hygiena, co nám škodí (např. kouření, alkohol, drogy, gamblerství, netolismus), rodinné vztahy, násilí, komu můžeme svěřit své trápení, nebezpečné situace (hrozící nebezpečí od některých lidí), prázdninová nebezpečí.*

4. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Mateřská škola zajišťuje vzdělávání dětí se SVP. Děti se SVP jsou zařazovány do běžných tříd. Na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracováváme plán pedagogické podpory.

1. stupeň podpory

Podpůrná opatření 1. stupně realizujeme i bez doporučení ŠPZ takto:

Dva měsíce po nástupu dětí do MŠ škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby – odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí. O zjištěných skutečnostech hovoří s rodiči dítěte a zároveň oznámí tuto skutečnost ředitelce školy a výchovné poradkyni v ZŠ. Učitelky navrhnou podpůrná opatření 1. stupně podpory, která zaznamenávají v záznamovém archu – diagnostice dítěte. Zde uvedou charakteristiku obtíží, cíle rozvoje dítěte, podpůrná opatření školy (metody a organizace výuky a vzdělávání, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelek, případně podpůrná opatření v rámci domácí přípravy, frekvenci komunikace s rodinou po dohodě s rodiči). Nejpozději po třech měsících bude podpora vyhodnocena. Pokud bude zjištěno, že:

1. Podpůrná opatření stačí k naplňování vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte.
2. Je poskytování podpůrných opatření 1. stupně nedostačující, doporučí MŠ zákonným zástupcům vyšetření dítěte ve ŠPZ. Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena. ŠPZ provede diagnostiku dítěte a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrných opatřeních 1. stupně nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory.

2.– 5. stupeň podpory:

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně poskytuje MŠ na základě doporučení ŠPZ plán pedagogické podpory vždy s písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.

Vytváří podmínky a zajišťuje podpůrná opatření (nezbytné úpravy ve vzdělávání, které dítě potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností) bezplatně. Pomůcky jsou majetkem školy. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami vytváří učitelky ve spolupráci s odborníky podklady pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který je schválen rodiči a ředitelkou školy. IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření,

identifikační údaje dítěte, informace o úpravách vzdělávání a hodnocení dítěte, případné úpravy výstupů ve vzdělávání dítěte, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte. V případě doporučení ŠPZ zajistí MŠ asistenta pedagoga.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- **materiální podmínky**

Všechny děti se SVP se účastní všech společných aktivit, které v souladu se svými možnostmi a schopnostmi zvládnou. Prostorové uspořádání ve třídě vyhovuje jak skupinové, tak individuální práci s dětmi. Vybavení pomůckami, náčiním, materiály a doplňky je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy plně využíváno. Třída je průběžně dle potřeby vybavována speciálními pomůckami a literaturou.

- **personální podmínky**

Při vzdělávání těchto dětí spolupracuje učitelka s dalšími odborníky a využívá služeb ŠPZ. V případě potřeby zajistí škola po poradě se ŠPZ dítěti přítomnost asistenta pedagoga.

- **spolupráce se zákonnými zástupci dětí**

Je nutná velmi úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí. Zákonní zástupci jsou zapojeni do tvorby vzdělávacích plánů a seznamování s možnostmi domácího procvičování podle pokynů učitelky. Zákonní zástupci jsou podle potřeby průběžně zváni na konzultace o výsledcích vzdělávání svých dětí. Jsou také informováni o dalších možnostech využití ŠPZ, včetně kontaktů.

5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Mateřská škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Vše je konzultováno s výchovnou poradkyní ZŠ.

Systém péče o děti nadané a mimořádně nadané

Jednou ze základních charakteristik nadaných dětí je větší aktivita, menší potřeba spánku, výborná paměť, rychlejší vývoj řeči, zájem o písmena, číslice, schopnost se dlouho soustředit i na několik věcí současně a všeobecná zvědavost. Nadané děti mají většinou širokou slovní zásobu, dobré znalosti o okolním světě, rády pracují s knihami, encyklopediemi, upřednostňují náročnější didaktické hry a větší kontakt s dospělými.

- **materiální podmínky**

Děti mají k dispozici složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice, dostatečný výběr výtvarného a pracovního materiálu. V knihovnách jsou pro ně připraveny encyklopedie a naučná literatura. Ve výběru her nechybí náročnější hry na rozvoj logického myšlení, čtení, psaní a matematiky. Tyto hry a pomůcky jsou obsahově zaměřeny pro děti starší šesti let.

- personální podmínky

Všechny učitelky využívají objektivní zpětnou vazbu, dávají dítěti prostor pro sebeuplatnění v rámci třídních aktivit i možnost odpočinku v klidnější části třídy. Nabídka vzdělávacího programu je pro nadané dítě individualizovaná - má možnost dle libosti pracovat nad rámec. Naopak, kde vidí učitelka deficit v určité oblasti (např. sociální oblast), je dítě přiměřeně vedeno k rozvoji této oblasti. Učitelky vzájemně mezi sebou konzultují způsob práce s nadanými dětmi a snaží se v rámci možnosti doplňovat své znalosti v problematice vzdělávání nadaných dětí.

- spolupráce se zákonnými zástupci dětí

V případě nadaných dětí je důležitá spolupráce se zákonnými zástupci. Může být doporučeno vyšetření ve ŠPZ. Pokud se prokáže nadání dítěte, pracujeme dle doporučení odborníků. Dítěti je vypracován PLPP, případně IVP, kde jsou konkretizovány silné a slabé stránky dítěte a dále jsou upraveny vzdělávací podmínky a stanoveny vzdělávací cíle. V případě přiznaného PLPP, či IVP jsou písemnosti vypracovávány stejným způsobem jako u dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.

6. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Systém péče o děti od dvou do tří let:

Pro předškolní vzdělávání dětí od dvou let jsou platné rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV. Učitel musí respektovat odlišnosti v přístupu k těmto dětem, které souvisí s vývojovými specifiky dvouletého dítěte. Jedná se konkrétně o:

- výrazně méně zkušeností oproti starším dětem,
- v hrubé motorice je méně obratné,
- neorientuje se v prostoru a čase, žije jenom přítomností,
- převládá touha po poznání, experimentuje, objevuje, poznává všemi smysly,
- bývá silně egocentrické.

● materiální vybavení

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti. K námětovým hrám slouží prostorná dětská kuchyňka, ke konstruktivním hrám je k dispozici dostatek velkých stavebnic. K výtvarným a pracovním činnostem slouží samostatný vyčleněný prostor s pracovním stolem. Hračky a pomůcky pro dvouleté jsou uloženy v policích a jsou dětem dobře dostupné. Hračky a pomůcky pro starší děti jsou bezpečně uloženy v uzavíratelných skříních nebo ve výše uložených policích. Třída je uspořádána tak, aby umožňovala dostatečný prostor pro volný pohyb, hru i odpočinek dětí. Ve třídě máme nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček i pomůcek. Vybavení šatny má dostatečný úložný prostor pro náhradní oblečení a hygienické potřeby dětí. Třída je vybavena stolkou s flexibilními nohama. Školní zahrada je vybavena hracími prvky a pískovištěm vhodným i pro dvouleté děti. Ve třídě je vyčleněn prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.)

● hygienické podmínky

V mateřské škole je umývárna vybavena sprchou. Umyvadla i toalety jsou v požadované výšce pro dvouleté děti. K toaletám jsou stupínky a přídatná prkénka s menším otvorem. Umývárna je dále vybavena náslapným odpadkovým košem na použité pleny. Pokud vykonává dítě potřebu pouze na nočníku, tak ten je umístěn v rohu místnosti s toaletami. Nočníky jsou denně myté a dezinfikovány. Použité inkontinenční pomůcky jsou likvidovány s komunálním odpadem. Činnosti spojené s mytím a dezinfekcí nočníku nebo nakládání s použitými plenami jsou zapracovány v provozním řádu MŠ. Se zákonnými zástupci je dohodnut způsob přinášení hygienických potřeb pro děti do MŠ. Rozhodující pro přijetí k předškolnímu vzdělávání je aktuální stav proočkovanosti dítěte v době rozhodnutí ředitelky školy ve správním řízení. Zásadní je tedy informace, kterou uvede příslušný pediatr v žádosti o přijetí k PV.

● životospráva a stravování

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí. To znamená dostatek času na hru, odpočinek, spánek, úprava času stravování a pravidelnost ve všech činnostech. Děti mladší tří let jsou zařazeny do skupiny strážníků 3-6 let. Množství stravy poskytované pro tyto děti je přizpůsobeno individuálním potřebám.

- psychosociální podmínky

V adaptačním režimu je důležitá propojenost režimu MŠ s režimem v rodině. Vycházíme ze zralosti a připravenosti dítěte na vstup do MŠ, ze znalostí a zkušeností zákonných zástupců dítěte. Zásadní je dobrá spolupráce s rodinou. Dítě potřebuje stálý pravidelný režim, více klidu, více individuální péče a srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád. Proces adaptace je ukončen, jestliže dítě bez velkých problémů zvládne odloučení od rodičů a celodenní docházku do MŠ.

MŠ umožňuje dětem individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity.

Bezpečnost nad dětmi vykonávají pedagogické pracovnice. Máme zajištěn bezpečný přístup dětí do budovy MŠ i do třídy.

Při plánování vzdělávacích činností (tematické bloky) respektujeme požadavky na rozvoj osobnosti dítěte, dbáme na soulad s jeho schopnostmi a možnostmi:

- dostatek podnětů k učení a radosti z něj
- posilování sebevědomí dítěte a jeho důvěry ve vlastní schopnosti
- vytváření prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimulace rozvoje řeči
- seznamování dětí se vším, co je důležité pro život
- pomoc dětem, pokud ji potřebují
- vytváření prostředí pohody a radosti z prožitého dne

Při řízených činnostech je pro nás důležitá:

- správná a přiměřená volba vzdělávacího cíle
- převažující aktivní podíl dítěte na činnostech
- dobře naplánovaný čas- děti potřebují k práci více času a klid. Nepospícháme.

Při vzdělávání dvouletých dětí převažují aktivity spontánní. Využíváme zejména tyto metody:

- situační učení
- individualizace v učení
- spontánní sociální učení na základě přirozené nápovědy
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi
- integrované učení (jednou aktivitou naplňuje více oblastí z RVP PV, propojuje dílčí činnosti k plánovanému tématu)
- kooperativní učení – ve vrstevnické skupině, vzájemné poznávání, spolupráce, domlouvání se

7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Naše MŠ se zabývá jazykovou podporou dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka ve třídách od samého nástupu do MŠ. Hlavní cílovou skupinou pro poskytování jazykové přípravy jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, ale i děti mladší, bez ohledu na délku jejich pobytu v ČR. Přizpůsobujeme tomu didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Podpůrným metodickým materiálem pro nás je **Kurikulum češtiny jako**

druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. S tímto materiálem budeme v upravené verzi pracovat i s dětmi mladšími než je věk povinného předškolního vzdělávání. Budou – li ve školce 1 – 3 děti cizinci s nedostatečnou znalostí českého jazyka, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu. Tato podpora bude za pomoci asistentky pedagoga. Pokud by byly v povinném předškolním vzdělávání 4 děti cizinci, bude zřízena skupina pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině by bylo rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Témata pro vzdělávání: rodina, školka, lidské tělo, jídlo, oblečení, příroda.

Pedagog při práci s dětmi:

- hovoří pomalu a zřetelně, stojí čelem k dítěti
- hovoří s dítětem o známých a blízkých tématech
- užívá jednoduché instrukce a spojení, sděluje instrukce postupně
- klade jednoduché otázky, dává dostatek času na odpovědi
- napomáhá dítěti k porozumění gesty, mimikou, obrázky
- srozumitelně a vstřícně seznamuje dítě s uspořádáním dne, s nastavenými pravidly
- začleňuje dítě do skupiny ostatních dětí ke společným hrám a ke spolupráci s dětmi
- seznamuje dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci v běžných situacích

8. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vize: „Učit děti žít s úctou k tradicím, být šťastný v současnosti a nést odpovědnost k budoucnosti.“

Zaměření školy:

Filosofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravé sebevědomé děti, které mají přehled, a to cestou přirozené výchovy a vzdělávání. Položit základy k celoživotnímu vzdělávání všem dětem podle jejich možností, schopností, zájmů a potřeb. Chceme, aby děti v naší mateřské škole prožily šťastné dětství plné her, radosti, kamarádů a kvalitních prožitků. Aby získaly hodnoty a základy, na kterých budou stavět dále ve škole a v životě.

Dlouhodobé cíle:

Naším dlouhodobým cílem, je UČIT DĚTI:

- Učit se znát – získávat vědomosti, učit se objevovat nové věci, získávat poznatky, analyzovat je, dávat je do souvislostí, řešit problémy.
- Učit se jak na to – získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat.
- Učit se žít společně – rozvíjet porozumění s jinými lidmi, poznávat, že všichni máme práva, ale i povinnosti, osvojit si pravidla společenského chování, rozvíjet empatii, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu.
- Učit se být – rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl, chránit přírodu.

Naše dlouhodobé cíle jsou shodné s dlouhodobými cíli v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání, a to konkrétně:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání,
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Naplnováním těchto cílů děti směřujeme k získání klíčových kompetencí:

kompetence k učení

kompetence k řešení problémů

kompetence komunikativní

kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanská

Uplatňované metody a formy vzdělávání:

Vhodné metody a formy vzdělávání vždy přizpůsobujeme cíli a volíme je dle konkrétní situace. Nejčastěji využívanou metodou je prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí, které je založeno na přímých zážitcích dítěte, podporuje dětskou zvědavost, umožňuje získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. V dostatečné míře je z metod aktivizujících uplatňováno i situační učení založené na principu přirozené nápodoby.

Z klasických vzdělávacích metod uplatňujeme **metody slovní** – vyprávění, vysvětlování, předčítání, popis, rozhovor, dialog, diskuze, dramatizace. Z **názorných metod** jsou to pozorování, demonstrace, exkurze, práce s obrazem, instruktáž. U **metod praktické činnosti**

a vytváření praktických dovedností využíváme manipulování s předměty, experimentování, produkční metody.

Dbáme na vyváženost spontánních a řízených činností, jejich prolínání a přizpůsobení potřebám a možnostem dětí. Tvořivou improvizaci považujeme za nezbytnou součást práce pedagoga.

Didaktický styl vzdělávání je v naší mateřské škole založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Učitelka je průvodkyní dítěte na jeho cestě za poznáním a probouzí v něm aktivní zájem. Iniciuje vhodné činnosti, připravuje prostředí, nabízí dítěti příležitosti jak poznávat, přemýšlet a porozumět všemu kolem sebe a sobě stále účinnějším způsobem.

Formy vzdělávání jsou většinou skupinové, dále individuální a frontální. Děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

9. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací obsah je rozpracován do jedenácti integrovaných bloků. V každém bloku se prolíná všech pět oblastí předškolního vzdělávání. Vzdělávací oblasti jsou oblasti rozvoje dítěte a jeho kompetencí.

Jsou jimi:

- Dítě a jeho tělo – oblast biologická
- Dítě a jeho psychika – oblast psychologická
- Dítě a ten druhý – oblast interpersonální
- Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní
- Dítě a svět – oblast environmentální

Tyto oblasti jsou vzájemně provázány, vytvářejí společně fungující celek, v životní skutečnosti nedělitelný.

Integrované bloky včetně podtémat jsou pro všechny pedagogy závazné, z nich odvozují a tvoří konkrétní vzdělávací nabídku činností ve svých třídních vzdělávacích programech.

Bloky však nabízejí i dostatek prostoru pro tvořivost i možnost reagovat na aktuální podmínky dané třídy. Středem zájmu se stávají takové situace, ve kterých se budou děti v budoucnosti nacházet a budou muset v takových situacích určitým způsobem jednat.

Životní situace, s nimiž se dítě v mateřské škole setkává, a zahrnujeme je dle aktuálních podmínek do integrovaných bloků, jsou určovány:

- tokem času (roční období, svátky)
- předpokládanými událostmi (např. příchod nových dětí, změna učitelky, vstup dětí do ZŠ, plánované akce v MŠ a obci)
- aktuálními situacemi (např. nemoc dítěte, příchod cizinců, narozeniny a svátky dětí, narození sourozence, stěhování, staveniště v okolí,...)
- spontánními situacemi (první sníh, zajímavý předmět z domova, výsměch kamarádovi, vulgární slova,...)

Pravidla tvorby třídního vzdělávacího programu

Při tvorbě TVP vycházíme z charakteristiky jednotlivých tříd, proto je na počátku práce dobré zjistit a vyhodnotit podmínky a potřeby dětí. Snažíme se, aby vzdělávací obsah odpovídal svým zaměřením potřebám, možnostem a zkušenostem dětí ve třídě. Aby se odvíjel od jednoduššího ke složitějšímu, od známého k neznámému a aby již osvojené poznatky byly postupně prohlubovány a dále rozvíjeny.

Vycházíme ze ŠVP, se kterým dále pracujeme, konkretizujeme jeho cíle i obsah a rozvádíme ho tak, aby odpovídal skladbě dětí v konkrétní třídě. Navrhujeme a plánujeme si způsob práce a postupy. Volíme odpovídající formy, metody a prostředky. Zvažujeme, co budeme sledovat, abychom měli zpětnou vazbu.

TVP obsahuje:

- název integrovaného tematického celku na měsíc
- podtéma a jeho časové rozpětí
- dílčí cíle, kam chceme děti ve znalostech a dovednostech dovést vzhledem k jejich věku a možnostem
- nabídku činností propojenou s přehledem o konkrétních prostředcích (zásobník činností, her, písniček – stačí odkaz pro učitelku)
- očekávané výstupy, ke kterým děti vedeme

INTEGROVANÉ BLOKY

Kdo k nám přišel do školky

Smyslem integrovaného bloku je adaptace dětí na nové prostředí a kolektiv, a to zejména pro ty, které přišly do školky poprvé. Starší děti si již upevňují vazby s kamarády, učitelkami a prostředím. Pro nejstarší děti je toto období zaměřené na individualitu, uvědomění si sebe sama, svého místa a postavení ve skupině kamarádů. Jsem nejstarší, mám odpovědnost, zvládnu to? Brzy půjdu do školy, co vše se chci v letošním roce naučit? Co chci poznat? Co bych chtěl ve školce prožít? Seznámíme se s místem a prostředím, ve kterém žijeme a vytvoříme si pozitivní vztah k němu – školka, kamarádi, domov, naše obec.

Dílčí témata:

- Školka na nás volá
- Naše třída
- Mám nové kamarády
- Tady jsem doma

Klíčové kompetence, k jejichž získání směřujeme:

- Kompetence k učení:
 - Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
 - Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění,
- Kompetence k řešení problémů:
 - Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- Komunikativní kompetence:
 - Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
 - Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Sociální a personální kompetence:
 - Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
 - Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost.
 - Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
 - Je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, třídit, vyhodnocovat.
 - Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění.

- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Dílčí vzdělávací cíle:

- Usnadnění vstupu do mateřské školy novým dětem vhodnou organizací a laskavým přijetím.
- Pomoc dětem i rodičům orientovat se v novém prostředí.
- Seznámení se s pravidly třídy.
- Naučit se správně používat pomůcky.
- Vedení dětí k navazování kontaktů mezi sebou navzájem.
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, patřit ke společenství ve třídě, škole.
- Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije.
- Osvojování si dovedností k podpoře osobní pohody, pohody prostředí.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Přivítání dětí básničkou s pohybem
- Pomoc dětem při adaptaci na nové prostředí laskavým a milým přístupem.
- „Výlet po školce“ prohlídka třídy, školky, ukázka jednotlivých místností a vysvětlení jejich účelu.
- Pohybové hry s míčem na seznamování se se jmény dětí
- Didaktická hra k určování své značky
- „Pojmenuj a vybarvi svou značku“ – vykreslování i volná kresba.
- Vykreslování pravidel společného soužití.
- Zdravotně zaměřené činnosti – jóga, protahovací a relaxační cvičení.
- Chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, změny poloh a pohybů těla.
- Konstruktivní hry se stavebnicemi a drobným materiálem – stavba školky, svého domova.
- Úklid hraček – „Kam co patří?“

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Svolávací básnička
- Píseň
- Říkaneky s jednoduchým textem
- „Pravidla třídy“ – pomocí situačního učení si osvojujeme pravidla třídy, chování a jednání.
- Rozhovory v kruhu, individuální konverzace na aktuální téma, dění ve školce.
- Spontánní hra, volné hry, námětové hry a činnosti.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Běžné komunikační aktivity dětí mezi sebou.
- Seznamovací hry.
- Společné povídání.
- Pomáhat rozvíjet tvořivé hry, neubližovat si, půjčovat si hračky.
- Hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti, kooperaci, např. hry s padákem, „na honěnou“.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Volná kresba, rozvoj fantazie, zachycení děje.
- Práce s pohádkou – poslech, vyprávění.
- Zpěv známých písní u klavíru dle přání dětí – zjišťovat pěveckou úroveň dětí.
- Tanečky.

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Úklid třídy.
- Třídíme odpad.
- Vycházky do okolí obce, pobyt venku na zahradě – pozorování přírody kolem nás.

Očekávané výstupy:

- Provést jednoduché pohyby dle pokynů a vzoru učitelky společně s básničkou.
- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, pohyb ve skupině dětí.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- Ovládat koordinaci ruky a oka.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami.
- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Správně vyslovovat, vyjadřovat své myšlenky, formulovat otázky.
- Učit se z paměti krátké texty.
- Porozumět významu piktogramu.
- Umět popsat, co je na obrázku, poznat svou značku.
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost.
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a být aktivní i bez jejich podpory.
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznání.
- Prožívat a projevovat co cítí – soucit, radost, strach, smutek, spravedlivě se dělit o hračky, pomůcky, chovat se ohleduplně.
- Navazovat kontakty s učitelkou a ostatním personálem v MŠ.
- Dodržovat dohodnutá pravidla.
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky,..
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte.
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Objevujeme podzim

Blok je zaměřen na vše, co souvisí se znaky podzimu, sklizením a zpracováním jeho plodů, změnami v přírodě. Oslavíme společně Halloween a pokusíme se zamyslet nad nadcházejícími svatodušními svátky.

Dílčí témata:

- **Jak se příroda změnila**
- **V lese**
- **Na zahradě**
- **Na poli**

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**
 - Klade si otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- **Kompetence k řešení problémů:**
 - Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- **Komunikační kompetence:**
 - Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný a aktivní je výhodou.
 - Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- **Sociální a personální kompetence:**
 - Dokáže se prosadit ve skupině, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.
- **Činnostní a občanské kompetence:**
 - Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že svá rozhodnutí také odpovídá.
 - Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj dětských přátelství.
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních. Využívat k tomu vyprávění dle skutečnosti i podle obrázků.
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému.
- Rozvoj paměti, pozornosti představivosti a fantazie.
- Osvojování návyků k podpoře osobní pohody.
- Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody.
- Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast - Dítě a jeho tělo

- Cvičení motivované prací na poli, na zahradě, růstem rostlin + říkanky spojené s pohybem.
- Běh s vyhýbáním – např. „Let vlaštovek“.
- Skoky, poskoky mezi překážkami, postřeh, pohotovost, pohybové hry.
- Zrakové vnímání s orientací na dané téma – „Co se sklízí na poli, zahradě?“ „Co roste v lese?“
- Procvičování vnímání všemi smysly – „Poznáváme ovoce, zeleninu“ – organizování výstavy a ochutnávky.
- Rozvoj jemné motoriky, správné držení tužky, uvolňování zápěstí – pracovní listy, vykreslování, dokreslování, vystřihování.
- Podpora pracovní zručnosti s různými materiály, např. skládání a lepení papíru, stříhání, lepení listů, otisk přírodnin (listy, jablíčka, bramborová tiskátka).
- Procvičení drobných prstových svalů – vytrhávání muchlání a mačkání papíru, např. „Houby“
- Manipulace s drobnými přírodninami, např. sestavování vzorů, stavba domečků pro zvířátka.

Psychologická oblast –Dítě a jeho psychika

- Rozšiřování slovní zásoby o slova označující činnosti, jevy, které souvisejí s podzimní přírodou, popis „Co vidím na obrázku? Kolem sebe?“
- Naučit se nové básničky a písničky.
- Rozvíjení fonematického sluchu pomocí vytleskávání slov na dané téma.
- Veršovánky na hlásky s a c.

- Určování počtu a vedení dětí k osvojení řady 1-6, první a poslední.
- Porovnávání množství – více, méně, stejně.
- Rozhovory v kruhu, individuální konverzace na aktuální téma, dění ve školce.
- Spontánní hra, volné hry, námětové hry a činnosti.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Běžné komunikační aktivity dětí mezi sebou.
- Společné povídání na dané téma, např. „Jak se člověk stará o úrodu?“, „Co je to státní svátek, co je to Halloween?“
- Hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti, kooperaci.
- Radost prožitá s kamarády při oslavách Halloweenu – společná práce: výzdoba MŠ, dlabání dýní, strašidelný karneval.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Malování a kreslení na náměty pohádek.
- Modelování ovoce, zeleniny.
- Konstruktivní hry s obyčejným i kinetickým pískem.
- Zpěv u klavíru, radost ze zpěvu, správná intonace.
- Taneček.
- Poslech pohádek.

Environmentální oblast – Dítě a společnost

- Poznatky o podzimní přírodě a jejích proměnách.
- Vycházky – znaky podzimu, rozhovory s dětmi.
- Prohlížení encyklopedie „Co víme o ptácích?“
- Poznáváme volně žijící zvířata – prohlížení knih, encyklopedií, pexeso

Očekávané výstupy:

- Upevňovat přímé držení těla, správné dýchání.
- Procvičit běh s vyhýbáním.
- Posílit všechny smysly, zvláště zrakové vnímání a orientaci.
- Ovládat koordinaci oka a ruky, zvládat jemnou motoriku – stříhání a bezpečnost s nůžkami.
- Popsat situaci.
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
- Správně držet tužku, pečlivě dokreslovat a vykreslovat.
- Rozšiřovat slovní zásobu, péče o správnou výslovnost.
- Rozvíjet cit pro fonemický sluch.
- Poznat a pojmenovat plody podzimu a volně žijící zvířata.
- Určovat počet 1-6

- Vědět, co znamenají pojmy první poslední.
- Umět porovnávat: více, méně, stejně.
- Vědět, že pracovitost je vlastnost, která přináší člověku úspěch.
- Soustředit se na poslech pohádky.
- Poznat život ptáků.
- Pochválit práci kamaráda, pomáhat si navzájem.
- Naučit se nové písně a básně.

Když padá listí

Blok nadále charakterizují probíhající změny v přírodě, kdy se vše připravuje na zimu, a to jak zvířata, tak rostliny. Děti se poté seznámí s tím, jak vypadá naše tělo, jaké máme smysly. Budeme si povídat o tom, co jsou to emoce, jak je důležité pečovat o své zdraví a co dělat v případě nemoci.

Dílčí témata:

- **Co umí vítr a déšť**
- **Zvířátka se připravují na zimu**
- **Moje tělo a zdraví**
- **Když kamarád stůně**

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení:
 - Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
- Kompetence k řešení problémů:
 - Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Komunikativní kompetence:
 - Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky.
- Sociální a personální kompetence:
 - Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost, zájem, objevování,...).
- Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky.
- Osvojování poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému – ve skupině dětí.
- Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- Osvojování dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Tanečky pro rozvoj pohybových dovedností a ladnosti pohybu.
- Básničky s pohybem.
- Cviky pro zpevnění a správné držení těla, reakce na signál,
- Hry na seznámení dětí se všemi smysly člověka.
- Grafomotorika
- Tematické hry zaměřené na větrné počasí, vzduch.
- Pozorujeme vzduch při dýchání – tváře, nos, ústa, trup.
- Hry s padákem
- Veselé balonky – nafukujeme a hrajeme si ve dvojicích i skupinkách.
- Pohybové hry.
- Pojmenováváme a poznáváme části těla.
- Osvojení si pojmů kulatý, hranatý, špičatý, poznávání geometrických tvarů.

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Naučit se nové písničky k tématu.
- Naučit se nové básničky k tématu.
- Rytmizace básní s použitím Orffových hudebních nástrojů.
- Hodnocení jednání postav z pohádky dětmi i učitelkou.
- Jak je slyšet hrom – akordy v hlubokých tónech, přirovnání, poznávání zvuků
- Kruh a koule – seznámení s tvary
- Spontánní hra, volné hry, námětové hry a činnosti.
- Objevování číselné řady pomocí her s obrázky a předměty.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Běžné komunikační aktivity dětí mezi sebou.
- Hry s padákem – kooperace ve skupině.
- Společné povídání v komunikačním kruhu a při vycházkách na dané téma.
- Tematické hry
- Vyprávíme si např., co všechno mohl balonek vidět z výšky, jaké počasí máme nejraději, jak silný vítr bys chtěl být a proč, jak se chovat ke kamarádovi, když stůně.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Prohlédneme si obrázek blesku, voskovou pastelkou nakreslíme blesk, přetřeme černou temperovou barvou, kterou smyjeme pod tekoucí vodou a opět nanese, vznikne tak dojem mraků – podzimní krajina.
- Kreslíme, např. různě silně – vánek – vítr – vichřice, lidskou postavu.
- Malujeme déšť, sněží, polojasno, zamračeno, bouřka, jasno.
- Modelování z plastelíny – můj kamarád, lesní zvířátko
- Dramatizace příběhu – např. ošetřujeme kamaráda, návštěva u zubaře,..
- Hra na Orffovy hudební nástroje – čím zahrajeme vánek, vítr, vichřici, objevujeme doprovod k písním.
- Rozfoukáme na čtvrtku modrý inkoust jako kaluž a nalepíme barevné gumovky.
- Klovatinou malujeme deštníky, přebarvíme voskovkou a vymýváme.
- Dramatizace pohádky Budka
- Beseda s myslivcem

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Vyprávíme si na dané téma při různých činnostech, např. „co je déšť, koloběh vody, vítr, hrom, blesk, co znamená: sytý hladovému nevěří, co je zdravé a co ne, co je to zdravý životní styl, co našemu zdraví škodí - kouření, drogy, alkohol, přílišné používání mobilů, počítače k hrám,..“
- Pouštění draků, kdo chodí s rodiči draky pouštět, jaké draky máme. Jak pouštění draků funguje, můžeme na vycházce pouštět draka.
- Vyhledávání v encyklopedii, např. O lidském těle.

Očekávané výstupy:

- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, s jednoduchými hudebními nástroji)
- Správně vyslovovat, ovládat tempo, dech i intonaci řeči.
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj, navázat na něj).
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatizaci).
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje.
- Vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat na komunikaci.
- Spolupracovat s ostatními.
- Vytvářet životní postoje prospívající zdraví.

- Věnovat se správné výslovnosti a výraznosti řeči, tím si upevnit sebevědomí a zlepšit komunikaci.
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.
- Výtvarně vyjádřit lidskou postavu.
- Rozvoj jemné motoriky a fantazie.
- Význam zdravé výživy pro život člověka, učíme se zdravé návyky a zdravý životní styl.
- Umět pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát, základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- Rozlišovat co prospívá zdraví, co mu škodí.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o význam aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat).

Těšíme se na Vánoce

Zaměříme se na prožití vánoční atmosféry se všemi blízkými lidmi doma i ve školce, na spoluvytváření vánočních tradic, dárků pro blízké. Společně s dětmi připravíme vystoupení pro širokou veřejnost při příležitosti rozsvícení vánočního stromu, užijeme si mikulášskou nadílku, vánoční posezení u stromečku i společné tvoření s rodiči.

Dílčí témata:

- **Přijde k nám Mikuláš**
- **Přijde k nám Ježíšek**
- **Z pohádky do pohádky**

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**
 - Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
 - Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- **Kompetence k řešení problémů:**
 - Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.
 - Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- **Komunikativní kompetence:**
 - Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
 - Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- **Sociální a personální kompetence:**
 - Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.

- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
 - Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený k aktuálnímu dění.
 - Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.
 - Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj užívání všech smyslů.
- Rozvoj schopnosti vytvářet a upevňovat citové vztahy v rodině i ke svému okolí.
- Rozvoj schopnosti a dovednosti pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem.
- Vytváření prosociálního postoje k druhému (v rodině, v mateřské škole, ve třídě,..).
- Rozvoj kulturně estetických dovedností výtvarných, hudebních a dramatických, produktivních i receptivních (např. vánoční tradice a slavnosti u vánočního stromku pro rodiče i děti).
- Rozvoj estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (např. poslech pohádek, příběhů a veršů, sledování dramatizací).
- Osvojování dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých různých činností, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Pohybové hry k tématu. Cvičení s říkankami inspirované daným tématem.
- Rozvoj smyslového vnímání.
- Ovládání koordinace ruky a oka – dokreslování, vykreslování, grafomotorika - pracovní listy k tématu.
- Pracovní činnosti s přírodním materiálem – dáreček, jarmark
- Činnosti pro rozvoj jemné motoriky – vystřihování a výroba vánočních ozdob.
- Rozvoj prostorové představivosti vytvářením ze stavebnic – pohádková města, pohádkové postavy.

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Samostatné vyjadřování myšlenek .
- Sluchové rozlišování slabik, rozlišování počtu slabik ve slovech – hry se slovy.
- Třídění – hledání podstatných a společných znaků, rozdílů .

- Porovnávání a řazení předmětů, orientace v počtu 1-6.
- Prohlížení a „čtení“ knížek- prohlížení encyklopedií.
- Přednes, recitace k tématu – básničky pro Mikuláše, Vánoce
- Dramatizace vánoční pohádky.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Plníme přání druhým – příprava překvapení pro své nejbližší, pro kamaráda – společně pečeme cukroví, vyrábíme dárečky z rozmanitých materiálů.
- Kladení otázek a hledání odpovědí.
- Rozhovor o pohádkových postavách – „Která postava mě zaujala a proč?“
- Hrajeme divadla – vedení rozhovoru nad jednotlivými výstupy, např. „Umíme se ve vedoucích rolích střídat? Umíme si navzájem poradit a bereme radu od kamaráda vážně?“.
- Společné posezení u vánočního stromčku, rozdávání dárků.
- Společné posezení a tvoření s rodiči a jejich dětmi.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Zdobíme si třídu i školku drobnými dekorativními prvky a vlastními výrobky.
- Vyjadřování vlastní fantazie kreslením a malováním na témata Mikuláše, Vánoc a pohádek.
- Příprava slavnosti „Přijde k nám Mikuláš s Čertem“, „Vánoční posezení u stromčku“.
- Seznamování s tradicemi blížících se vánočních svátků.
- Působení na estetické cítění dětí literárními texty a vhodnými skladbami.
- Radostné prožívání předvánočního času s pohádkami.
- Učíme se některé koledy dle přání dětí, posloucháme koledy a vánoční písně.
- Pozorujeme a hodnotíme s dětmi knižní ilustrace, některé znaky uvádíme do souvislostí.
- Posloucháme pohádkové písničky.

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Objevujeme vánoční tradice a zvyky.
- Přiblížíme dětem rčení „Svátky pokoje a klidu“, Jak se lidé k sobě chovají o vánocích? Umíme se tak chovat i po celý rok?
- Hledáme odpovědi na otázky „Jak je to s vánočním stromčkem?, „Jak jej zdobíme?“.
- Povídáme si, co děláme se stromčkem, když Vánoce skončí.
- Nezapomínáme na zvířátka o Vánocích – krmíme ptáčky, lesní zvěř – vycházky do přírody, ke krmítku, do lesa ke krmelci.
- Organizujeme výstavku pohádkových knih. Co znamená: „Kniha – studnice moudrosti?“
- Zodpovědné chování každého člověka ve společnosti.

Očekávané výstupy:

- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Rozvoj schopnosti vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí.
- Rozvoj schopnosti a dovednosti pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem.
- Vytváření prosociálního postoje k druhému (v rodině, v mateřské škole, ve třídě...).
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku.
- Rozvoj kulturně estetických dovedností výtvarných, hudebních a dramatických, produktivních i receptivních (např. Vánoční tradice a slavnosti u vánočního stromku pro rodiče i děti).
- Rozvoj estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (např. Poslech pohádek, příběhů a veršů, sledování dramatizací).
- Sluchově rozlišovat slabiky.
- Projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo.
- Osvojování dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Přišla zima mezi nás

Smyslem integrovaného bloku je seznámit děti se vším, co se děje v přírodě v zimě, pod ledem a sněhem, jaké nastávají změny. Využijeme sníh pro sportovní aktivity, osvojíme si znalosti o zimních sportech, povíme si, jak sportováním můžeme své zdraví posílit. Řekneme si, jak správně se musíme oblékat a oslavíme Masopust karnevalem ve školce. S předškoláky zhodnotíme, co vše se již naučili a na co se ještě musíme zaměřit.

Dílčí témata:

- **Zima, Tři králové**
- **Zimní hry a sporty**
- **Počasí v zimě**
- **Masopust**

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení:
 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
 - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
 - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Komunikativní kompetence:
 - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
 - komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Sociální a personální kompetence:
 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
 - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojování si poznatků o tělovýchově a sportu, pohyb na sněhu
- Vytváření návyků zdravého životního stylu.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými.
- Osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvíjení zájmu opsanou podobu jazyka.
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení.
- Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry).
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů.
- Vytváření schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Házení sněhovou koulí na cíl, v družstvech z čáry.
- Běh s výskokem, reakce na signál – „Překážková dráha pro sportovce“.
- Pohybové hry k tématu.
- Vystřihovánky a omalovánky se zimní tematikou, např. „Sněhulák“.
- Úklidové činnosti – uklízení hraček a pomůcek po skončení hry.
- Hry na sněhu a ledu, bobování.
- Sebeobslužné činnosti - mytí rukou před jídlem, oblékání.
- Masky.
- Činnosti pro rozvoj jemné motoriky - vystřihování z papíru „Sněhová vločka“.

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Usměrnování výdechového proudu - „Fotbal“ - namířit vatovou kuličku do brány.
- Vyjadřovací schopnosti: hledání přídavných jmen, procvičování sloves, myšlenkového procesu – „Sportovec“, „Co děláme na lyžích, bruslích, ve sněhu?“
- Orientace v prostoru, grafomotorické činnosti- pracovní list, pojmy vpravo, vlevo.
- Napsat a pojmenovat geometrické tvary.
- Třídění zimního oblečení – pracovní listy.
- Objeování počtu při manipulaci s hračkami, upevňování číselné řady 1-10.
- Rozvíjíme představivost v konstruktivních hrách.
- Dětské jazykolamy – „Breptadla“.
- DH – „Když nakupujeme“.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Skupinová diskuze, společné povídání – např. „Proč jezdí někteří lidé na vozíku?“
- Modelové situace – např. „Jak mohu pomoci a v čem?“
- Vedeme děti nebát se zveřejnit vlastní názor – „Co se mi líbí a co ne.“, „Co je žalování.“, „Proč si nenechám ubližovat a jak se můžu bránit“.
- Sociální hry a hraní rolí – např. „Tři králové.“
- Seznamujeme děti s významem ochrany soukromí před cizími lidmi, vedeme je k obezřetnému chování při setkání s neznámými dětmi nebo dospělými – „Znám své jméno a příjmení a vím, komu je mohu říci“.
- Společná práce – stavby ze sněhu.
- Společné hodnocení úsilí všech, kteří se na práci svým úsilím podíleli.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Kreslení – sněhuláci, zimní krajina.
- Malování na dané téma – např. „zimní krajina“, „Lyžař“, „Bruslař“.
- Práce s tematickou písní.
- Poslech zimních písní.
- Učíme se nové tematické básničky.
- Probouzíme zájem o literární tvorbu - bajky
- Modelování z plastelíny.

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Učíme děti chápat přirozený vývoj ve změnách počasí - „Jak se oblékáme v zimě?“
- Nejcennější je naše zdraví. Jak ho chráníme?
- Předčítání lidových pranostik.
- Diskuze „Co dokáže člověk?, Jak sportují postižení lidé? Víš, co je paraolympiáda?“.
- Víme, jaké nebezpečí, nám v zimě hrozí.
- Učíme se zavazovat tkaničky.
- Objevujeme poučení v knihách a encyklopediích.

Očekávané výstupy:

- Rozvíjet pohybové schopnosti v oblasti hrubé motoriky, učit se dovednosti při hodu na cíl.
- Umět se pohybovat na sněhu a ledu, udržet rovnováhu.
- Procvičovat lehký pružný běh, reakce na signál.
- Pohotově reagovat na barvy.
- Koordinace oka a ruky, rozvoj jemné motoriky.
- Zhotovit masku na masopust.
- Procvičovat usměrňování výdechového proudu, foukat do vatové kuličky.
- Hledat přídavná jména pro vyjádření vlastností sportovce.
- Vést děti k orientaci v prostoru a rovině. Popiš, co vidíš vpravo vlevo.
- Osvojovat si některé dovednosti předcházející psaní.

- Procvičovat obratnost jazyka, rozvíjet správnou výslovnost.
- Používat zdvořilostní oslovení a umět pozdravit, zdvořile oslovit, požádat i poděkovat.
- Víme, že máme kolem sebe i nemocné a tělesně postižené, kterým pomáháme v případě potřeby. Víme, že jsou to stejní lidé, jako jsme my.
- Navazovat situace pomoci a ochoty ke spolupráci mezi dětmi navzájem, k ochotě pomoci paní učitelce, mamince a tatínkovi.
- Střídat se v roli prodavače a nakupujících, ochotně naslouchat přání a potřeby ostatních dětí, spolupracovat při hře.
- Malovat postavu v pohybu temperovými barvami.
- Porozumět, že změny v přírodě jsou přirozené.
- Jaké nebezpečí nám hrozí v zimě.
- Všímat si moudrosti v lidových zvycích, pořekadlech a pranostikách.

Objevujeme svět kolem nás

Rozvineme znalosti o lidské práci, popovídáme si, co dělají naše rodiče, jak je práce důležitá. Děti si osvojí poznatky o vlastnostech materiálů, časových vztazích, procvičíme časové posloupnosti. Dozvíme se informace o dopravě, technice, komunikacích ve městě – silnice, železnice, vodní dopravě po řekách a mořích, letecká doprava. Seznámíme se s obyvateli řek a moří.

Dílčí témata:

- **Hádej, čím jsem – lidská práce**
- **Co se z čeho vyrábí – vlastnosti materiálů**
- **Co děláme celý den a celý rok**
- **Čím cestujeme**

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení:
 - Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Kompetence k řešení problémů:
 - Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
 - Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Komunikativní kompetence:
 - Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).
 - Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Sociální a personální kompetence:
 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.
 - Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

- Chápe, že zájem o to, co s kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.
- Rozvoj výslovnosti a vyjadřovacích schopností.
- Vytváření základů pro práci s informacemi.
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.
- Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s ostatním světem.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti - stoj jednonož střídavě na obou nohou, poskoky jednonož mezi obručemi položenými na zemi.
- Smyslové a psychomotorické hry- „Hrajeme si na řemesla“.
- Grafické činnosti - pracovní sešity

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Slovní hádanky - povolání.
- Prohlížení a „čtení“ knížek- prohlížení encyklopedií.
- Přednes, recitace k tématu
- Společné diskuze a rozhovory na téma: „Na co se zeptáš...? (Čišníka, zahradníka, kominíka...), pantomima
- Námětové hry na rodinu.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Společenské hry ve dvojích i v menší skupině- pexeso, domino...
- Činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému- „Čím vidíme, slyšíme, cítíme“
- Běžné komunikační aktivity dětí mezi sebou.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Vyzdobit kresbou přeložené listy papíru „Moje knížka“.
- Kreslení a malování na téma z písničky
- Poslech lidových písniček.
- Četba bajek.
- Výroba dopravních prostředků z malých i větších krabiček.

Environmentální oblast – Dítě a svět

- K čemu nám slouží? - Encyklopedie.
- Tematické vycházky do okolí školy a svého bydliště.
- Jakými dopravními prostředky se jezdilo a jezdí.
- Na jakou barvu semaforu přecházíme vozovku.
- Zodpovědné chování každého člověka i společnosti.

Očekávané výstupy:

- Zdokonalovat stabilitu a rovnováhu.
- Zaměřit se na sluchové rozlišovací schopnosti.
- Kreslit lehce obloučky, správně držet tužku.
- Pohyb s pocitem volnosti, lehkosti, radosti z pohybu.
- Zaměřit se na rozvoj myšlenkového procesu a vyjadřovacích schopností.
- Práce s knihou. Vědět, kde si získávat informace a poučení.
- Výrazný přednes říkanky se správnou výslovností.
- Hledat otázky a odpovídat na ně.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.
- Jak je důležité mít zdravé všechny smysly, ohleduplnost k postiženým lidem.
- Spojovat různé výtvarné techniky, hledat vhodné barvy pro vyjádření vlastních zážitků.
- Poslechnout si pro radost lidové písně.
- Morální poučení z bajek.
- Rozvoj tvůrčí fantazie spojit s dovedností zacházení s lepidlem a nůžkami.
- Poznávat věci, které člověku slouží při práci.
- Poskytnout dětem základní informace o úloze lidské činnosti ve prospěch života člověka a životního prostředí.
- Seznamovat děti s technickým pokrokem ve vývoji dopravních prostředků, prohlížení encyklopedie dopravních prostředků.

Jak se rodí jaro

V tomto bloku najdeme, jak ve školce přivítáme jaro. Ve všech oblastech se příchod jara na nás všech projeví. Ve třídě se soustředíme na pohodu, která s jarním počasím přichází. Slunečné a teplé počasí nám umožní vhodně děti seznámit s přírodou a se změnami, které toto období přináší. Rozloučíme se se zimou, která má také svůj půvab a připomeneme si, jaké svátky jara nás čekají. Velikonoce nám umožní připomenout dětem lidové zvyky Velikonoc, lidské vztahy a přátelství.

Dílčí témata:

- **Jaro se probouzí.**
- **Jaro na zahradě.**
- **Jaro v lese, u rybníka, ve vzduchu**
- **Barvy jara**

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**
 - Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- **Kompetence k řešení problémů**
 - Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů. Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- **Komunikativní kompetence**
 - Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.).
- **Sociální a personální kompetence**
 - Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- **Činnostní a občanské kompetence**
 - Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce.
- Rozvoj hudebních a hudebně pohybových her a činností.
- Rozvoj kultivovaného projevu.
- Posilování radosti z objevovaného, probouzení zájmu, zvědavosti dítěte.
- Získávání schopnosti řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci.

- Rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přijímání základních hodnot.
- Upevňování pocitu sounáležitosti s živou i neživou přírodou.
- Rozvíjení respektu a přizpůsobivosti ve vztahu k druhému.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Zvládnout seskoky z vyšší roviny na měkkou podložku, zvládnout výskok s rozběhem - výskok na lavičku, chůze po lavičce.
- Samostatnost při vystřihování předkresleného motivu, přeložit papír do požadovaného tvaru a slepit - skládanka, vystřihovánka
- Rozvoj smyslového vnímání - hmatu.
- Vyjádřit říkadlo pohybem, napodobit zvířátko.
- Běh se zastavením na signál.
- Udržovat pořádek při vystřihování, dodržovat bezpečnost při práci s nůžkami.
- Kreslit uvolněnou rukou obloučky, barvy jara, stromy, květy
- Procvičovat pohotovost, postřeh, běh s vyhýbáním ve volném prostoru, obratnost při předávání náčiní - cvičení se stuhou,
- Pohybová hra Čáp ztratil čepičku

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Rozhovor o dramatizaci pohádky podle volby dětí - co se líbí a proč?
- Jarní říkanky - správně vyslovovat.
- Aby se nám tady líbilo - povídání s dětmi, jak si vyzdobíme třídu.
- „Jaké je jaro?“ - umět charakterizovat roční období.
- Vybarvování podle daných barev a počítání.
- Upevňovat znalost pravé a levé strany.
- Rozšiřovat slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti - Velikonoce, tradice, zvyky.
- Klást dětem otázky „Proč a co se má“
- „Co by se stalo kdyby...?“

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Poslech a dramatizace pohádky na přání dětí.
- Květinou přineseme radost - kdo se stará o květiny?
- Vytvářet představu o společenském chování na divadelním představení.
- Posilovat sebevědomí dítěte.
- Rozvíjet dětská přátelství.
- Co je to osamělost, být opuštěný?
- Dárek pro kamaráda - udělat radost sobě i druhému.
- Umíme pomáhat mamince a tatínkovi?
- Co připravíme pro hosty?

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Zdokonalovat malbu rozvržením situace po ploše, vyrovnávat se s pozadím, volit vhodnou barvu - kytice ve váze.
- Rozvíjet fantazii, tvořivost.
- Seznámit děti s lidovými říkadly a zvyky.
- Pokoušet se vyjádřit doprovod k písním na dětské hudební nástroje - opakování písní.
- Zapamatovat si krátký text, kultivovaný přednes - „Velikonoční říkanka“
- Rozvíjet schopnost žít ve společenství třídy - umíme dodržovat pravidla?
- Střídat dekorativní prvky, zaplnit plochu – jarní výzdoba

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Seznamovat děti s některými jarními květinami.
- Objevovat podmínky pro růst rostlin - zahrádka ve třídě - kolektivní práce.
- Pečovat o své prostředí, kognitivní činnost - podílet se na vzhledu školní zahrady.
- Upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou - prohlížení knih, vycházky.
- Hledat barvy v přírodě.
- Vážít si života ve všech jeho formách.
- Vést děti k pozorování, shromažďovat a zaznamenávat údaje o růstu rostlin - pozorování rostlin na vycházkách.
- Učit se rozlišovat reálná nebezpečí v životě. Co najdeme na ulici, nesbíráme! Jak předcházíme dopravním nehodám?

Očekávané výstupy:

- Dodržovat pravidla společného soužití.
- Reagovat na pokyn učitelky - bezpečnost v MŠ, na školní zahradě a na vycházkách.
- Rozvoj smyslového vnímání, hmatu.
- Vyjádřit pohybem rytmus.
- Zvládnout běh se změnami směru.
- Rozvíjet ovládání pohybového aparátu.
- Správně vyslovovat, ovládat dech i tempo řeči.
- Určovat více, méně, stejně, počet 1-6.
- Seznamovat děti s významem antonym.
- Učit se schopnost dokončit práci.
- Nepodvádět, smířit se s prohrou i s úspěchem.
- Rozvíjet dětská přátelství, učit se vzájemně se respektovat, pomáhat si.
- Seznámit děti s lidovými říkadly a zvyky.
- Umět soustředěně vyslechnout literární text, hovořit o vyslechnutém díle.
- Učit se rozlišovat reálná nebezpečí v životě.
- Vážít si života ve všech jeho formách.

Kde bydlí zvířátka

Blok je zaměřen na osvojení a upevnění poznatků o zvířatech. Zaměříme se na to, kde která zvířátka žijí, jaké známe druhy, čím se živí, jak vypadají, jak se pohybují. Učíme se, která zvířátka nám jsou nebezpečná a proč, jak se v jejich přítomnosti chovat. Povíme si o tom, jestli se i zvířátka umí učit, jaké vydávají zvuky a další zajímavosti z jejich života.

Dílčí podtémata:

- **Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata**
- **Svátky jara**
- **Zvířata ve volné přírodě**
- **Zvířata v ZOO**

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**
 - Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- **Kompetence k řešení problémů:**
 - Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- **Komunikační kompetence:**
 - Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
 - Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).
- **Sociální a personální kompetence:**
 - Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- **Činnostní a občanské kompetence:**
 - Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových a manipulačních schopností.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Rozvoj mluveného projevu a vyjadřování dítěte.
- Procvičování paměti, pozornosti, představivosti, fantazie.
- Upevňování citových vztahů dítěte ke svému okolí, k živým bytostem.

- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.
- Osvojení potřebných dovedností, návyků i postojů a přijetí základních všeobecně uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot.
- Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách.
- Kladení otázek a hledání odpovědí na problémy.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Chůze a běh s překračováním a přeskokem překážek plynule za sebou. Děti si vybírají druh překážky
- Pohybové hry k tématu nebo podle volby dětí
- Hrajeme si na zvířátka – jógové prvky
- Pantomimické hry – napodobit pohyb zvířat
- Dokreslit klec pro králíka – horizontální i vertikální linie
- Skládání papíru
- Procvičovat chůzi vzad
- Zvedat nohy při chůzi
- Poskakovat ve dřepu s odrážením pomocí rukou od země
- Pohybová hra
- Uvolňovací cviky - miska pod vajíčka

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Říkaneky - výslovnost, hlasitost projevu
- Poznej zvířátko a jeho mláďátko – pracovní listy
- Dokresli barevná klubíčka pro kočičku
- Co umí? (létá, běhá, skáče...) - třídíme zvířátka dle pohybu
- Proč máme rádi zvířátka? - dojmy a prožitky dětí
- Čtení s porozuměním
- Třídění obrázků, prvků
- Seznámení s názvy ptactva
- Pracovní listy – prostorová orientace

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Co zvířátko neumí a čím se liší člověk od zvířátek? Rozhovor o bezpečí, důvěře, chování cizích lidí.
- Máme se rádi doma i ve třídě? Co je to rodina, čím se liší od života ve třídě, sounáležitost.
- Kdo se stará o hospodářská zvířata? Proč si vážíme každého, kdo něco umí.
- Jak může být řeka nebezpečná?
- Co je to ohleduplnost? Jak se správně chovat.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Moje zvířátko – kreslení, vystihujeme zvířecí figuru
- Zvířátko, které mám rád – modelujeme
- Písně k danému tématu
- Pohádka k danému tématu
- Hledáme rýmy – rozpočítadla
- Seznámení s žertovným textem
- Velikonoce – tradice, zvyky

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Proč a jak se musíme starat o zvířátka? Jak je to s venčením pejsků? - kognitivní činnosti
- Může být cizí pes nebezpečný? - kdy nám může zvířátko ublížit
- Připravujeme se na návštěvu v ZOO – kde mají domov zvířátka v cizích krajinách
- Kde můžeme vidět zvířátka při vycházkách s maminkou a tatínkem?
- Kdo je to zvěrolékař? Jak se jmenuje nemocnice pro zvířátka?
- Jakou vodu pijeme – význam vody pro člověka.
- Encyklopedie zvířat – poznáváme cizokrajná zvířátka.
- Proč necháváme žít živé tvory a neubližujeme jim? Hledat odpovědi a otázky týkající se živých tvorů.

Očekávané výstupy:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno.
- Domluvit se slovy, gesty, improvizovat.
- Učit se nová slova a aktivně je používat.
- Chápat slovní vtip a humor.
- Utvořit jednoduchý rým.
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti, naházet společné znaky, podobu a rozdíl.
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení.
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem.
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým, respektovat je.
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné děti).
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí.

- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu, živé tvory apod.

Když všechno kvete

Blok je zaměřen na uvědomění si důležitosti rodiny a okolí, ve kterém žijeme a na kvetoucí přírodu kolem nás. Dále na základní barvy a tvary. Pozornost budou mít také všechny maminky, které v měsíci květnu slaví svátek. Pozorujeme kvetoucí přírodu na vycházkách, můžeme jet na výlet, zpíváme si, hrajeme hry, vyrábíme dárek pro maminku.

Dílčí podtémata:

- **Máme se rádi s mamkou a tatškou (rodina)**
- **Naše maminka má svátek**
- **Jak je barevná kvetoucí příroda (barvy)**
- **Jedeme na výlet do města, vesnice (tvary)**

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení:
 - Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Kompetence k řešení problémů:
 - Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost.
- Komunikační kompetence:
 - Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Sociální a personální kompetence:
 - Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojování poznatků o pohybových činnostech.
- Rozvoj jazykových dovedností – výslovnosti, přednesu, recitace.
- Rozvoj a kultivace paměti hudebními a tanečními aktivitami.
- Vytváření citových vztahů k rodině.

- Budování estetického vztahu k životu, příprava přáníčka pro maminku.
- Rozvoj pocitu sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Rozvíjení pohybové dovednosti ve spojení se zpěvem, hudbou, nebo náčiním (cvičení se šátkem).
- Pohybové hry na dané téma.
- Vybarvování obrázků k říkankám.
- Hledat rozdíly ve dvojici obrázků.
- Rozlišování chutí – ochutnávka ovoce.
- Tvoření dárečku k svátku maminek.
- Poznávat vůni květin.
- Cvičení na uvolnění zápěstí např. dokreslení květiny do vázy.

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Popisování maminky.
- Určování počtu – více, méně, málo, stejně.
- Zpíváme si a opakujeme básničky.
- Poznáváme základní barvy a tvary.
- Pracovní listy k danému tématu.
- Prohlubovat citový vztah k přírodě, poznávat stromy, květiny, rostliny v okolí.
- Procházky po okolní přírodě.
- Vyprávění děje dle obrázků.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Povídání o rodičích a prarodičích.
- Námětové hry- např. obchod, na lékaře.
- Povídání s dětmi o svátku maminek.
- Čtení pohádky.
- Rozhovor s dětmi o tom „Umíme pomáhat dospělým?“, „Rozdíl mezi městem a vesnicí“.
- Přiřazování barev.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Malba a kresba na dané téma, např. „Moje maminka“, „Kde bydlím“, malování na kamínky.
- Zpěv nových písní k tématu.
- Poznávání kouzla při míchání barev.
- Příprava dárku, nebo obrázku pro maminku k svátku.
- Kreslení a malování přáníčka pro maminku.
- Malování stromu a ozdobení namačkaným krepovým papírem.

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Pozorování kvetoucí přírody.
- „Umíme být zdvořilí?“ používání slova „prosím“.
- Popisování ročních období a proč jsou důležitá.
- Prohlížení obrázku přírody.
- Výlet do zahradnictví, nebo na zahradu.
- Povídání o stromech, květinách a rostlinách.
- Poznávání obce, kde bydlím.

Očekávané výstupy:

- Umět cvičit s náčiním.
- Najít rozdíly ve dvojici obrázků.
- Správně držet tužku, vykreslit obrázek, nepřetahovat.
- Zvládnout rozlišit základní chutě.
- Vytvořit dáreček a přáníčko pro maminku.
- Umět hrát pohybové hry.
- Rozvíjet všechny smysly.
- Rozeznávat pojmy – více, méně, stejně, málo.
- Umět poznat některé stromy, rostliny a květiny.
- Umět uklidit hračky ve třídě na své místo a uklidit své místo po malování a tvoření.
- Respektovat dospělé a pomáhat jim.
- Poznat základní barvy a tvary.
- Umět se souvisle vyjadřovat, tvořit delší věty.
- Umět pracovat s informacemi.
- Vědět jak se chováme v přírodě.
- Mít základní povědomí o životě lidí na vesnici a ve městě.

Co už umím

Blok je zaměřen na oslavu dne dětí, všech dětí na celém světě – různých národností, etnických menšin apod. Dále na blížící se konec školního roku, loučení s předškoláky, pořádání závěrečné slavnosti. Děti se snaží uvědomit, co všechno se za dobu pobytu ve školce naučily, jaké hodnoty a postoje získaly. Čteme pohádky, hrajeme hry, prohlížíme encyklopedie, zpíváme se, hledáme zajímavosti na internetu. Můžeme jet na výlet, např. do planetária. Děti poučíme o bezpečném chování o prázdninách.

Dílčí podtémata:

- **Všechny děti mají svátek**
- **Kniha je studnice moudrosti**
- **Planeta Země, vesmír**
- **Česká republika, Praha, Sokolov, Krajková**
- **Hurá na prázdniny**

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení:
 - Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
- Kompetence k řešení problémů:
 - Řeší problémy, na které samo stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročné s pomocí dospělého.
- Komunikační kompetence:
 - Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný a aktivní je výhodou.
 - Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Sociální a personální kompetence:
 - Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí.
- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka.
- Vytváření základů pro práci s informacemi – knihy, obrazový materiál, internet.
- Získání relativní citové samostatnosti.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte.

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Zdolávání jednoduchých překážek na hřišti, vylézání na žebřiny, překážková dráha.
- Rozmanité hry a soutěže ke dni dětí.
- Podpora radosti z pohybu, procvičení postřehu, obratnosti a rovnováhy pomocí her.
- Vystříhovánky a omalovánky.
- Pracovní listy na téma bezpečné chování, zdravý životní styl.
- Pohybové hry na daná témata.

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Zpíváme si a opakujeme básničky.
- „Co si přejeme“ - sestavujeme přání pro všechny děti na celém světě.
- Hledání rozdílů mezi životem miminka a dětí ve školce.
- Hry k utváření osobnosti, např. „Kdyby toto nebylo“.
- Řazení postaviček podle velikosti, počítání, určování pořadí a velikosti.
- Pracovní listy k danému tématu.
- Návštěva místní knihovny.
- Vyprávění děje dle obrázků (pohádky dle kartiček).
- Hádanky.
- Třídění obrázků dle kategorií k tématu (Zdraví a zdravý způsob života, špatné návyky a závislosti).

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Práce s demonstračními obrázky – rovnost všech dětí (lidí) bez rozdílu barvy pleti.
- Povídání o osobním soukromí „Proč to vím jen já a maminka s tatínkem?“.
- Příprava dárku pro starší kamarády.
- Vyhledávání kladných a záporných hrdinů z pohádek – hra „Hrdina z pohádky“
- Povídání o tom „Jak mám doma uložené své knížky, jak s nimi zacházím?“.
- Děti poučíme o bezpečném chování o prázdninách, zvláště ve vodě a o nutnosti ochrany zdraví před slunečními paprsky oblečením, pokrývkou hlavy, natřením krémem s vysokým ochranným faktorem.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Připravit třídu na Den dětí.
- Malba a kresba na dané téma, např. „Děti celého světa“, „Co se mi líbí na naší Zemi“.
- Zpěv nových písní k danému tématu
- Prohlížení encyklopedie Vesmíru.
- Vyhledávání hudebních nástrojů, vytleskávání do rytmu pomocí her.

- Kreslení a malování děje z nejoblíbenější pohádky.

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Hledat otázky a odpovědi o naší planetě Zemi a Vesmíru v encyklopedii.
- Prohlížení map, vysvětlení a ukázka, co je glóbus, buzola,..
- Hry k povědomí o možnostech „Jak pečovat o naši Zemi“.
- Ukázka hvězdné mapy a povídání o hvězdách.
- Návštěva Sokolova, OÚ Krajková

Očekávané výstupy:

- Vědět, jak se bezpečně pohybujeme na školní zahradě, na hřišti a ve svém okolí.
- Procvičení postřehu a obratnosti, rovnováhy
- Upevnit návyky bezpečného zacházení s nůžkami, samostatně vystřihovat, uklízet odstřížky, dokreslit vystřihovánku.
- Poznat a vědět, co je zdravé pro náš organismus a proč.
- Správně držet tužku, vybarvit obrázek, nepřetahovat.
- Umět hrát pohybové hry.
- Umět napodobit pohyb dle návodu z knihy.
- Umět rychle reagovat, poznat pravou a levou ruku.
- Rozvíjet všechny smysly.
- Umět překládat papír a skládat listy do tvaru knížky.
- Zdokonalit se v nalepování – čistota pracovního prostředí, přesnost.
- Umět rozlišit počet s orientací na ploše, chápat a znát pojmy první, poslední, uprostřed, největší a nejmenší, velká, malá, silná, tenká,..
- Umět se souvisle vyjadřovat, tvořit delší věty.
- Umět pracovat s informacemi.
- Mít základní povědomí o životě lidí na Zemi (jiné kultury, národnosti) a Vesmíru..
- Umět výtvarně vyjádřit ráz krajiny na Zemi.
- Vážit si věcí a lidí kolem sebe.

Máme prázdniny

O letních prázdninách při hezkém počasí přesouváme co nejvíce činností ven na školní zahradu a do okolní přírody. Zdokonalujeme pohyb v různých podmínkách, chodíme na dlouhé vycházky, zpíváme si, opakujeme básničky, čteme pohádky a hrajeme si s kamarády. Užíváme si krásného počasí a prázdnin.

Dílčí podtémata:

- Hrajeme si každý den.

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení:
 - Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a dalším učení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- Sociální a personální kompetence:
 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.
- Činnostní a občanské kompetence:
 - Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním se na něm podílí a že je může ovlivnit.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových a manipulačních činností.
- Rozvoj kultivace a paměti hudebními a tanečními aktivitami.
- Rozvoj mluveného projevu a vyjadřování dítěte.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Vzdělávací nabídka:

Biologická oblast – Dítě a jeho tělo

- Hrajeme si s pískem, kamínky, stavíme z písku hrady, tunely, doplňujeme přírodninami.

Psychologická oblast – Dítě a jeho psychika

- Zpíváme si a opakujeme básničky.
- Využíváme zahrady školy ke společenským a konstruktivním hrám, četbě pohádek učitelkou, kresbě.
- Povídáme si, co nejraději děláme o prázdninách.

Interpersonální oblast – Dítě a ten druhý

- Hrajeme míčové i další kolektivní hry, dbáme na bezpečnost, ohleduplnost.
- Děti poučíme o bezpečném chování o prázdninách, zvláště ve vodě a o nutnosti ochrany zdraví před slunečními paprsky oblečením, pokrývkou hlavy, natřením krémem s vysokým ochranným faktorem.

Sociálně kulturní oblast – Dítě a společnost

- Kreslíme křídami na chodník před MŠ.

Environmentální oblast – Dítě a svět

- Chodíme na vycházky do přírody, povídáme si, jak se chovat, abychom přírodu chránili.

Očekávané výstupy:

- Zvládat prostorovou orientaci, pohybové dovednosti, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách.
- Vést rozhovor.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu.
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.

10. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Zásady:

Důležitou zásadou je zachování těchto kroků:

- uvědomit si nedostatky
- odhalit a konkrétně pojmenovat příčiny
- zvolit nové a účinnější postupy – optimalizace vzdělávání

Prostředky evaluace:

- Dotazníky
- Pozorování
- Rozhovor a diskuze
- Pedagogické rady a dílčí porady
- Hospitace a kontrolní činnost, vzájemné hospitace
- Portfolia dětí

Vnitřní evaluace:

Evaluace prováděná denně učitelkami:

- pozorování dětí a rozhovory s nimi v ranním kruhu
- pozorování individuálních posunů a pokroků dětí v denních činnostech
- hodnocení vývoje sebeobsluhy a samostatnosti dětí
- pozorování vývoje schopností a dovedností dětí
- pozorování a hodnocení zájmu dětí o nabídku činností a výsledků našich záměrů
- společné srovnávání poznatků z pozorování dětí učitelkami z ranní a odpolední směny

Evaluace prováděná periodicky:

- kontrola zápisů v třídních knihách – 1x za měsíc, vedoucí MŠ
- hospitace v různých režimových částech dne – 4x ročně, vedoucí MŠ
- písemné hodnocení dosahování dílčích cílů z 5 oblastí obsahu předškolního vzdělávání - týdně, učitelky
- vyhodnocení PLPP, IVP – 2x ročně, učitelky
- hodnocení práce pedagogů a provozních zaměstnanců – 2x ročně při osobních rozhovorech – ředitelka

- záznamy o pokrocích dítěte v různých oblastech výchovně vzdělávací činnosti – pedagogická diagnostika, portfolio dítěte – 2x ročně, učitelky
- poznámky v TVP – dle potřeby, učitelky
- dotazníky osobnostního rozvoje – 1x ročně, učitelky

Vnější evaluace:

Zákonní zástupci:

- denní běžná komunikace při předávání dítěte – denně a dle potřeby, učitelky
- cílená komunikace – rozhovor dle potřeby, učitelky
- třídní schůzky – 1x ročně a dle potřeby, vedoucí MŠ, učitelky, asistentka pedagoga
- webové stránky – průběžně, učitelky
- dotazník pro rodiče – dle potřeby, vedoucí MŠ

Učitelky:

- spolupráce se ZŠ – připravenost dětí na vstup do 1. třídy – 1x ročně, učitelky
- komunikace s kolegyňami, porovnání výsledků výchovně vzdělávací činnosti, společné akce školy, předávání zkušeností ohledně problémového chování dětí a zařazování dětí ze sociálně slabého prostředí – dle potřeby, třeba i denně, dále na poradách, učitelky, asistentka pedagoga
- u dětí s odkladem školní docházky je diagnostika v indikovaných oblastech zpracovávána častěji

Odborníci:

- závěry šetření z pedagogicko-psychologické poradny, ze speciálního pedagogického centra – na základě zprávy, doporučení, učitelky
- vyhodnocení PLPP, IVP – dle potřeby, učitelky
- kontroly a revize – dle plánu, kontrolní orgány

Evaluace školního a třídního vzdělávacího programu

Učitelky písemně vyhodnocují naplňování TVP po ukončení integrovaných bloků. Délku jednotlivých podtémat a jejich prolínání si určují učitelky samy, samy je rozvíjejí a rozpracovávají s využitím přirozených okolností (všímají si okolního dění, vyhodnocují vzdělávací situaci vzhledem k tomu, co reálný život přináší). V průběhu vzdělávacího procesu se zaměřujeme na děti, průběžně sledujeme jejich projevy (učitelka si stanoví, čeho je třeba si u dětí všimnout, podle čeho lze posuzovat, zda vzdělání postupuje v souladu se záměry). Učitelky také sledují postupy vzdělávací činnosti a uvědomují si případná rizika. Zvažují a vyhodnocují, co se zdařilo či nezdařilo, jak postupovat, nač dát pozor, čeho se vyvarovat.

